

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 38 (2)

IZDAN 1 FEBRUARA 1939.

PATENTNI SPIS BR. 14602

Fekonja Josip, Nedelišće, Jugoslavija.

Stegača.

Prijava od 8 oktobra 1937.

Važi od 1 maja 1938.

Predmet pronalaska je stegača, naročito iz drveta, a za stolarske i slične svrhe. Pronalazak ima za cilj, da pomoću unakrsnih, zgloбно spojenih poluga osigura prisilno paralelno pomicanje krakova stegače, te da ugradnjom izvrstivog vijčanog jezika omogući brzo mijenjanje razmaka krakova, što je sve važno za brz i lagan posao kod međusobnog lijepljenja drvenih predmeta i sl. stolarskih poslova.

Poznate dosadašnje drvene stegače ili su imale fiksni okvir, pa se je stezanje izvodilo pomoću vijka u jednom kraku okvira, ili su imale pomične krakove i u njima dva suprotno ležeća vijka za njihovo međusobno razmicanje odn. primicanje. Prva, primitivnija izvedba ima nedostatak, da se razmak mijenja polako, samim uvijanjem ili izvijanjem steznog vijka, dok se sam okvir radi velikog momenta sila brzo rasklimavi. Druga izvedba sa dva pomična kraka i dva nasuprot položena vijka trebala bi da ukloni nedostatke prve. Međutim osim veće trajnosti nema ona inače nikakve prednosti, šta više rukovanje s njom je kompliciranije, pošto čovek mora obje ruke zaposliti istovremenim okretanjem dvaju vijaka. Ako radnik nije vješt, pa to okretanje nije sinhrono, onda se krakovi ne pomiču paralelno i rad svaki čas zapinje. Inače ni kod ove izvedbe nije predviđeno ništa da bi se krakovi mogli brzo razmicati.

Suprotno dosadašnjim izvedbama stegača prema pronalasku ima uređaj za izbacivanje iz zahvata vijka i kraka sa odgovarajućim matičnim narezom, tako da je upotrebom toga uređaja omogućeno momentano povoljno mijenjanje razmaka među

krakovima. Nakon što se krakovi brzim pokretom na pr. prislone uz pritezani predmet, uspostavi se opet zahvat između vijka i kraka, pa se sad krakovi okretanjem vijka mogu kao i dosad čvrsto stegnuti. Za postavljanje u zahvat odn. izvlačenje iz zahvata steznog vijka i pomičnog kraka služi prema pronalasku jedan u kraku okomito na vijak pomični jezik, koji je providen odgovarajućim matičnim narezom, a koji se na bilo koji prikladan način može pomicati prema ili od vijka, tako da njegov narez dođe u zahvat ili izade iz zahvata sa vijkom.

Nadalje je na stegači prema pronalasku predviđen uređaj, koji uvijek osigurava točno paralelno pomicanje krakova. Taj se uređaj sastoji iz unakrsnih, međusobno i sa krakovima zgloбно spojenih poluga, pri čem se dva zgloбna svornika mogu pomicati u uzdužnim vodilicama na krakovima stegače, pa to na poznati način osigurava paralelno pomicanje steznih krakova.

Jedan primjer izvedbe predmeta pronalasku prikazuje priloženi nacrt. Tu je:

Sl. 1 pogled sa strane na stegaču,

Sl. 2 jedan detalj u presjeku i u većem mjerilu.

Sl. 3 isti detalj u pogledu odozgor.

Stegača se sastoji iz krakova 1 i 2, koji su međusobno pomoću unakrsnih poluga 3 i 4, koje su u križanju spojene zgloбnim svornjakom 5. Vez između krakova i poluga je zgloбni i to pomoću dva fiksna zgloбna svornjaka 6, 7 i dva u uzdužnim utorima 8 i 9 pomična svornjaka 10 i 11. Ovakav spoj ukrštenim polugama osigurava praktički paralelan položaj krakova

maku. Radi simetrične podjele naprezanja jedna poluga, na pr. 3 može biti dvostruka pa onda ona svojim polovinama obuhvata drugu polugu 4 između sebe. Kroz krak 1 prolazi stezni vijak 12, čiji je vrh fiksiran u drugom kraku 2 na pr. pomoću navučenog prstena 13 i poklopne pločice 14, tako da se vijak može nesmetano okretati, ali se ne može aksialno pomicati.

Vijak 12 zahvata na kraku 1 u jedan, okomito na os vijka izdubljenoj vodilici 15 pomični jezik 16, koji je stranom prema vijku providen odgovarajućim narezom. Vodilica i jezik u njoj prekriveni su poklopnom pločom 1a. Pomicanje jezika izводи se povlačenjem na njemu pričvršćenog nosa 17. U uturenom položaju može se jezik odn. nos fiksirati zakretanjem kvačila 18, koje je pripadnim vijkom toliko stegnuto, da se ne može samo kretati, ali se može lako zakretati rukom kod upotrebe, ili može biti predviđeno jedno pero, koje ga lagano tišće prema nosu 17. Radi dobrog obuhvaćanja i jednolikog pritiska i na eventualno nešto kose plohe nekog predmeta predviđen je na gornjem kraku 1 izdanak 19.

Naprava se upotrebljava na slijedeći način: Zakrene se prema van kvačilo 18 dok ne otpusti nos 17, pa ovaj sad možemo povući na lijevo. Time se izvuče jezik 16 iz zahvata sa vijkom 12, pa se sad krakovi mogu brzo po volji razmicati odn. sklapati, a pomak im je uslijed spoja polugama 3 i 4 uvijek paralelan. Nakon što obuhvatimo krakovima stezani predmet treba nos 17 potisnuti prema vijku i u krajnjem položaju ga zakvačiti odgovarajućim zakretom kvačila. Time je uspostavljen opet zahvat između kraka 1 i vijka 12, pa se sad razmak između krakova može mijenjati samo zakretanjem vijka, a to omogućuje da se obuhvaćeni predmet može u dozvoljenim granicama po volji jako stegnuti.

Jasno je, da se stavljanje u zahvat i iz zahvata jezika i vijka može izvesti na vrlo mnogo načina, različitih od onoga na nacrtanom primjeru, pa se u tome pogledu nikako ne ograničujemo ovim primjerom. Za ideju pronalaska je naime karakteristično paralelno pomicanje krakova pomoću ukrštenih poluga i brzo pomicanje krakova prekidom zahvata između vijka i dotičnog kraka stegače. Tako se pomicanje jezika može isto tako jednostavno postići pomoću vijka, koji zahvaća u jezik koaksialno sa njegovim gibanjem, pomoću ekscentričnog zakretanja itd. Isto tako mogu biti predviđena dva vijčana jezika, sa svake strane po jedan, a ti mogu biti međusobno povezani, tako da se istovremeno razmiču ili primiču. Također se može vijak izmicati, a narez uzeti nepomičan na kraku, pošto to ništa ne mijenja na stvari, niti ima bilo kakve bitne prednosti.

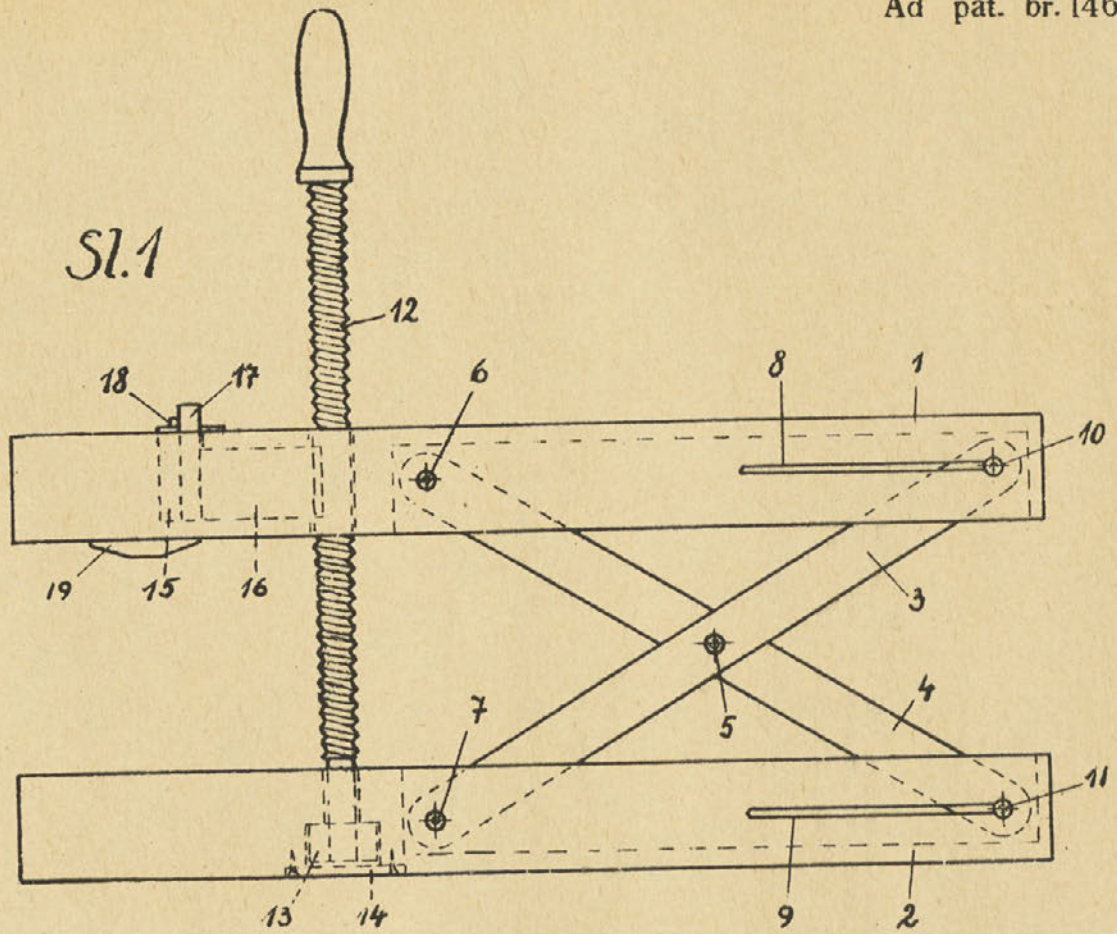
Patentni zahtevi:

1.) Stegača, naročito iz drveta za stolarske i sl. svrhe, naznačena time, što ima unakrsne, međusobno i sa krakovima (1, 2) zglobovima (5, 6, 7, 10 i 11) spojene poluge (3, 4), pri čem su dva zglobna svornika (10, 11) pomična u uzdužnim utorima (8,9) krakova, što osigurava njihovo paralelno pomicanje.

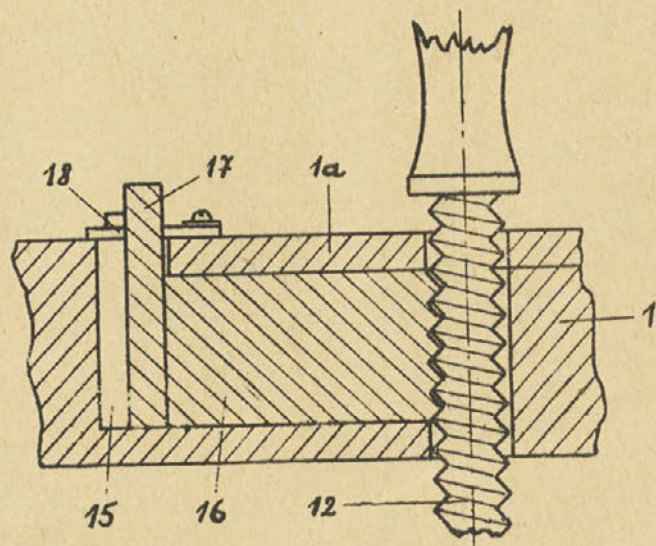
2.) Stegača po zahtjevu 1, naznačena time, što stezni vijak (12) prolazi kroz jedan krak (1) sa narezanim elementom (16), dok mu je vrh fiksiran (13, 14) u drugom kraku (2), pri čem se zahvat između vijka i odgovarajućeg nareza na kraku može prekinuti ili uspostaviti odgovarajućim relativnim pomicanjem narezom providenog elementa prema vijku.

Sl.1

Sl.2

Sl.3

